

SỬ DỤNG QUY TẮC TRỌNG TÀI RÚT GỌN TRONG GIẢI QUYẾT
TRANH CHẤP XÂY DỰNG QUỐC TẾ VÀ MỘT SỐ GỢI MỞ CHO VIỆT NAM

NGUYỄN MAI LINH *

NGÔ DIỆU LINH **

Ngày nhận bài: 15/08/2022

Ngày phản biện: 22/08/2022

Ngày đăng bài: 30/09/2022

Tóm tắt: Thời gian và chi phí là một trong hai yếu tố quan trọng trong bất kỳ dự án xây dựng mà các chủ thể tham gia đều chú trọng và cân nhắc. Việc sử dụng Quy tắc Trọng tài rút gọn trong giải quyết tranh chấp xây dựng quốc tế được kỳ vọng hơn cả khi khắc phục được những hạn chế về mặt thời gian và chi phí cho thủ tục tố tụng. Bài viết này sẽ phân tích những nội dung cơ bản của Quy tắc Trọng tài rút gọn trên cơ sở so sánh với Quy tắc trọng tài thông thường và nhu cầu sử dụng Quy tắc Trọng tài rút gọn này trong giải quyết tranh chấp xây dựng quốc tế, và qua đó đưa ra một số gợi mở tại Việt Nam.

Từ khóa: Quy tắc trọng tài rút gọn, xây dựng quốc tế, trọng tài xây dựng quốc tế

Abstract: Time and cost are the most important factors in any construction project that all subjects must focus on and consider. Using Expedited Arbitration Rules is highly expected since it can overcome the deficiency of time and cost in the procedure. This article will analyze the fundamental content of Expedited Arbitration Rules on the basis of comparing them with Regular Arbitration Rules and other Expedited Arbitration Rules in many international arbitral institutions as well as the demand for using these kinds of rules in international dispute resolution in the construction area, and then gives some recommendations for Vietnamese laws.

Keywords: Expedited Arbitration Rules, international construction, international construction arbitration

1. Đặt vấn đề

Sự phát triển của các hoạt động thương mại quốc tế nói chung và xây dựng quốc tế nói riêng đã đặt ra nhiều vấn đề trong việc giải quyết tranh chấp. Trong đó việc giải quyết tranh chấp phải đảm bảo tính hiệu quả về thời gian và chi phí đã đặt ra để đáp ứng yêu cầu

---

* ThS., Trường Đại học Luật Hà Nội; Email: linhnm@hlu.edu.vn.

** Trợ lý luật sư, Công ty Luật TNHH CBS; Email: 433003@st.hlu.edu.vn.

• Ghi chú: Tài bài viết toàn văn tại địa chỉ: <http://tapchi.hul.edu.vn>.

của các tranh chấp xây dựng quốc tế. Bên cạnh sự phát triển của các thủ tục và dịch vụ về trọng tài rút gọn thì các thủ tục trọng tài rút gọn riêng biệt cho tranh chấp xây dựng quốc tế cũng được đặt ra. Các thủ tục này chủ yếu tập trung ở Anh và Hoa Kỳ - là những quốc gia có hoạt động xây dựng quốc tế phát triển vượt bậc. Trong khi đó, Việt Nam cũng là quốc gia đang phát triển và là một thị trường đầu tư xây dựng quốc tế năng động và nhiều triển vọng. Điều này cũng đòi hỏi những xu hướng phát triển của thế giới cần được đánh giá và xem xét để có thể áp dụng tại Việt Nam.

2. Quy tắc trọng tài rút gọn

2.1. Sự phát triển của quy tắc trọng tài rút gọn

Thuật ngữ “trọng tài rút gọn” lần đầu tiên xuất hiện vào những năm 1990 khi quá trình và thủ tục giải quyết tranh chấp nói chung và phương thức trọng tài quốc tế nói riêng bị chỉ trích bởi một số hạn chế.¹ Sự ra đời của Quy tắc trọng tài rút gọn (Expedited Arbitration Rules) nhằm giải quyết những hạn chế của Quy tắc trọng tài thông thường (Regular Arbitration Rules) đang tạo ra nhiều gánh nặng cho các bên tranh chấp về mặt thời gian và chi phí. Quá trình giải quyết tranh chấp bằng trọng tài rút gọn không phải là một quy trình tách biệt hoàn toàn đối với thủ tục trọng tài thông thường mà là một quá trình giải quyết tranh chấp bằng một Quy tắc trọng tài rút gọn với những mốc thời gian ngắn hơn và được ấn định nghiêm ngặt hơn.² Trong thực tế thì ngay tại thời điểm chưa có một Quy tắc trọng tài rút gọn cụ thể, nhưng vào cuối năm 1991, Phòng Thương mại Quốc tế (International Chamber of Commerce - ICC) đã giải quyết các vụ trọng tài bằng quy trình rút gọn với 2 vụ tranh chấp với giá trị tranh chấp khoảng 100 triệu USD, trong đó một vụ án kết thúc trong 60 ngày và vụ còn lại kết thúc trong 80 ngày.³ Một năm sau đó, trọng tài ICC đã ban hành một phán quyết trong vòng 38 ngày kể từ ngày bắt đầu tố tụng đến khi có phán quyết cuối cùng liên quan đến tranh chấp của một đội đua và chủ nhà của chức vô địch F1 cần phải được giải quyết gấp trước khi giải Grand Prix bắt đầu.⁴ Năm 1994, tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (World Intellectual Property Organization - WIPO) đã soạn thảo chương “Quy tắc trọng tài rút gọn WIPO” (WIPO Expedited Arbitration Rules) trong tuyển tập quy tắc của WIPO. Sau đó, một số tổ chức quốc tế đã bổ sung các điều khoản về thủ tục trọng tài rút gọn vào trong thủ tục tố tụng trọng tài thông thường của mình hoặc xây dựng các Quy tắc trọng tài rút gọn riêng biệt. Ủy ban Liên hợp quốc về Luật Thương mại Quốc tế (United Nations Commission on International Trade Law – UNCITRAL) đã thông

---

¹ Irene Welser, Christian Klausegger (2009), *Fast Track Arbitration: Just fast or something different?*, Austrian Arbitration Yearbook 2009, p. 259–279, tr. 260.

² Irene Welser, Christian Klausegger (2009), *tlđđ*, p. 259.

³ ICC cases Nos 7385 and 7402 (1993) Yearbook Commercial Arbitration 68; Davis, “Fast Track Arbitration: Different Perspectives” (1992) 3(2) ICC International Court of Arbitration Bulletin 4, 5; Smit “Fast-Track Arbitration”.

⁴ Alice Broichmann (2008), *Dispute in the fast lane: Fast-track arbitration in merge and acquisition disputes*, International Arbitration Law Review, Issue 4, 2008, p. 144.

qua Quy tắc trọng tài rút gọn, có hiệu lực vào ngày 19/9/2021.⁵ Tuy nhiên, trước đó UNCITRAL đã bổ sung 16 điều trong Quy tắc trọng tài rút gọn vào phần Phụ lục của Quy tắc Trọng tài UNCITRAL 2013⁶ và hiện nay hai quy tắc này vẫn được áp dụng song hành và có quy định cụ thể phạm vi áp dụng của mỗi quy tắc. ICC cũng cung cấp thủ tục trọng tài rút gọn với sự ra đời của Quy tắc Trọng tài rút gọn 2021.⁷

Sau một thời gian áp dụng, Quy tắc trọng tài rút gọn cần được phát triển và thiết kế kỹ càng hơn và đã hình thành các xu hướng thể hiện các quy định về thủ tục trọng tài rút gọn khác nhau như sau:

(1) Quy tắc trọng tài rút gọn độc lập (Stand Alone Fast Track Arbitration Rules): Quy tắc trọng tài rút gọn độc lập hoàn toàn với Quy tắc trọng tài thông thường và tạo thành một bộ quy tắc riêng điều chỉnh toàn bộ thủ tục giải quyết tranh chấp từ khi nộp đơn khởi kiện đến việc thành lập Hội đồng trọng tài, và nộp các văn bản hồ sơ, tổ chức phiên xét xử đến khi đưa ra phán quyết.⁸ Đây được xem là quy trình toàn diện nhất trong các Quy tắc trọng tài rút gọn.⁹

(2) Quy tắc trọng tài rút gọn bán độc lập (Semi Separate Fast Track Arbitration Rules): là quy tắc trọng tài được thiết kế nằm trong Quy tắc trọng tài thông thường dưới hình thức các quy định hoặc một chương riêng biệt, thường được thiết lập dựa vào điều kiện về giá trị tranh chấp, sự thỏa thuận của các bên hoặc trong những trường hợp ngoại lệ đặc biệt. Trong đó, các quy định khác của Quy tắc trọng tài thông thường vẫn được áp dụng đối với quy trình giải quyết tranh chấp bằng trọng tài rút gọn. Trong một vài trường hợp, các bên có thể chuyển từ Quy tắc trọng tài rút gọn sang Quy tắc trọng tài thông thường một cách linh hoạt.¹⁰ Tại khu vực Châu Á – Thái Bình Dương có nhiều trung tâm trọng tài cung cấp thủ tục trọng tài rút gọn như Ủy ban Trọng tài Thương mại và Kinh tế Quốc tế của Trung Quốc (China International Economic and Trade Arbitration Commission - CIETAC) là tổ chức trọng tài đầu tiên trong khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, cung cấp dịch vụ trọng tài rút gọn thông qua Chương III quy định về Thủ tục tóm

⁵ Quy tắc trọng tài rút gọn UNCITRAL 2021, <https://uncitral.un.org/en/content/expedited-arbitration-rules>, truy cập ngày 20/3/2022.

⁶ Quy tắc trọng tài UNCITRAL 2013, <https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/en/uncitral-arbitration-rules-2013-e.pdf>, truy cập ngày 20/3/2022.

⁷ Điều 30, Phụ lục 6 Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC, <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/arbitration/rules-of-arbitration/>, truy cập ngày 22/3/2022.

⁸ Fatih Serbest (2012), *Fast-Track Arbitration - Should it be Encouraged in International Commercial Disputes?*, Conference paper: Reopening the Silk Road in the Legal Dialogue between Turkey and China, June 2012, Volume 1, pp 309-335, tr. 316.

⁹ Có rất nhiều bộ quy tắc trọng tài rút gọn thuộc loại này như Quy tắc trọng tài rút gọn 2008 và phiên bản mới nhất hiện nay là năm 2021 của Trung tâm Trọng tài Thương mại quốc tế Australia (Australian Centre for International Commercial Arbitration - ACICA), Quy tắc Trọng tài rút gọn 2018 của Trung tâm Trọng tài Quốc tế Châu Á (Asian International Arbitration Centre – AIAC, trước đây là Trung tâm Trọng tài Khu vực Kuala Lumpur – KLRCA).

¹⁰ Fatih Serbest (2012), *tlđđ*, p. 316.

tắt (The Summary Procedures) của Quy tắc trọng tài 1995 (từ Điều 64-74)¹¹ và sau đó Quy tắc này đã được sửa đổi bổ sung vào năm 2015 (Chương 4 Thủ tục tóm tắt từ Điều 56-64)¹²; Thủ tục rút gọn của Quy tắc Trọng tài Thương mại 2019 của Hiệp hội Trọng tài Thương mại Nhật Bản (The Japan Commercial Arbitration Association - JCAA) cũng mới được sửa đổi trong năm 2021 (Điều 83-90)¹³; Điều 5 của Quy tắc Trọng tài Quốc tế 2016 của Trung tâm Trọng tài Quốc tế Singapore (Singapore International Arbitration Centre - SIAC)¹⁴.

(3) Quy tắc trọng tài rút gọn ẩn định ngầm (Implicit Fast Track Arbitration Rules): là Quy tắc trọng tài rút gọn cho phép các bên sử dụng một quy trình giải quyết tranh chấp nhanh nhưng không trực tiếp đưa ra một quy tắc trọng tài rút gọn cụ thể nào mà ngụ ý khả năng áp dụng thủ tục trọng tài rút gọn. Điều 39 của Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC quy định về giới hạn thời gian được sửa đổi của quá trình tố tụng là khi các bên có thể đồng ý rút ngắn các giới hạn thời gian khác nhau được quy định trong Quy tắc.¹⁵ Nghĩa là, quy định này không cung cấp một cơ chế giải quyết tranh chấp rút gọn cụ thể đối với từng bước trong quá trình giải quyết tranh chấp thông thường, mà cho phép các bên tranh chấp được thỏa thuận rút ngắn thời gian và được sự chấp nhận của Hội đồng trọng tài. Quy tắc Trọng tài 2020 của Trọng tài Quốc tế Luân Đôn (London Court of International Arbitration - LCIA) cũng cung cấp thủ tục nhanh khi thành lập Hội đồng trọng tài và cho phép Hội đồng trọng tài có thể ẩn định hoặc hủy bỏ bất kỳ khoảng thời gian nào theo Thỏa thuận trọng tài hoặc thỏa thuận khác của các bên (theo Điều 22.5).¹⁶

2.2. Nội dung Quy tắc Trọng tài rút gọn

Quy tắc trọng tài rút gọn tập trung vào tính ngắn gọn, nghiêm ngặt về thời gian và thủ tục tố tụng cho các bên tranh chấp và Hội đồng trọng tài, gồm 5 nội dung chính sau: (i) phạm vi áp dụng, (ii) trọng tài viên, (iii) các thủ tục tố tụng chính trong quy trình trọng tài rút gọn, (iv) phán quyết, (v) chi phí trọng tài.

Thứ nhất, phạm vi áp dụng

¹¹ Chương III Thủ tục tóm tắt (The Summary Procedures) của Quy tắc trọng tài 1995 của Ủy ban Trọng tài Thương mại và Kinh tế Quốc tế của Trung Quốc, <https://www.jus.uio.no/lm/en/pdf/china.cietac.arbitration.rules.1995.portrait.pdf>, truy cập ngày 22/3/2022.

¹² Chương IV Thủ tục tóm tắt (The Summary Procedures) của Quy tắc trọng tài 2015 của Ủy ban Trọng tài Thương mại và Kinh tế Quốc tế của Trung Quốc, <https://iaa-network.com/wp-content/uploads/2021/05/CIETAC-Arbitration-Rules.pdf>, truy cập ngày 22/3/2022.

¹³ Phần 2, Thủ tục Trọng tài rút gọn của Quy tắc Trọng tài Thương mại 2019 của Hiệp hội Trọng tài Thương mại Nhật Bản, https://www.jcaa.or.jp/en/common/pdf/arbitration/Commercial_Arbitration_Rules2021_en.pdf?211223, truy cập ngày 22/3/2022.

¹⁴ Quy tắc Trọng tài Quốc tế 2016 của Trung tâm Trọng tài Quốc tế Singapore, <https://www.siac.org.sg/our-rules/rules/siac-rules-2016>, truy cập ngày 22/3/2022.

¹⁵ Điều 39 Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC.

¹⁶ Điều 9A Quy tắc Trọng tài 2020 của Trọng tài Quốc tế Luân Đôn, https://www.lcia.org/Dispute_Resolution_Services/Lcia-arbitration-rules-2020.aspx#Article%209, truy cập ngày 22/3/2022.

Quy tắc trọng tài rút gọn không áp dụng cho tất cả các loại tranh chấp mà thường chỉ áp dụng cho các tranh chấp có giá trị tranh chấp tương đối thấp hoặc với các tranh chấp không có tính phức tạp. Theo Quy tắc trọng tài rút gọn 2015 của CIETAC, thủ tục trọng tài rút gọn sẽ áp dụng cho bất kỳ tranh chấp nào mà giá trị tranh chấp không vượt quá 5.000.000 nhân dân tệ (tương đương gần 18 tỉ Việt Nam đồng) hoặc có thể vượt quá 5.000.000 nhân dân tệ khi được cả hai bên tranh chấp đồng ý. Trường hợp tranh chấp mà không có yêu cầu về tiền hoặc số tiền đang tranh chấp không rõ ràng, CIETAC sẽ xác định xem có áp dụng thủ tục trọng tài rút gọn hay không sau khi xem xét đầy đủ các yếu tố liên quan khác, nhưng không bao gồm các vụ việc có mức độ phức tạp.¹⁷ Quy tắc Trọng tài của JCAA 2019, thủ tục rút gọn được áp dụng cho các tranh chấp là 300.000.000 yên Nhật (tương đương với 59 tỉ Việt Nam đồng) trở xuống.¹⁸ Mức giới hạn về số tiền tranh chấp cao nhất được quy định tại Quy tắc Trọng tài Quốc tế 2016 của SIAC là 6.000.000 đô la Singapore (tương đương với hơn 101 tỉ Việt Nam đồng). Theo ICC, thủ tục trọng tài rút gọn sẽ được áp dụng đối với tranh chấp có giá trị không vượt quá 2 triệu đô la Mỹ (tương đương 45 tỉ Việt Nam đồng) nếu thỏa thuận trọng tài theo Quy tắc được ký kết vào hoặc sau ngày 1 tháng 3 năm 2017 và trước ngày 01 tháng 01 năm 2021 hoặc 3 triệu đô la Mỹ (tương đương với 67 tỉ Việt Nam đồng) nếu thỏa thuận trọng tài theo Quy tắc được ký kết vào hoặc sau ngày 01 tháng 01 năm 2021.¹⁹ Trong khi đó, Quy tắc Trọng tài rút gọn UNCITRAL 2021 không đưa ra hạn chế về giá trị tranh chấp mà chỉ cần đáp ứng điều kiện các bên thỏa thuận áp dụng. Tuy nhiên, các bên vẫn có quyền lựa chọn việc áp dụng hoặc ngừng áp dụng Quy tắc trọng tài rút gọn sau khi cân nhắc các yếu tố như tính phức tạp của tranh chấp, số lượng các bên tham gia, năng lực tài chính của các bên,... để đưa ra quyết định cuối cùng.²⁰

Thứ hai, trọng tài viên

Các quy tắc trọng tài rút gọn thường quy định chỉ có một trọng tài viên (sole arbitrator) sẽ tham gia quá trình giải quyết tranh chấp để đảm bảo tính chất nhanh gọn, tiết kiệm thời gian và chi phí, nhưng vẫn không hạn chế quyền lựa chọn nhiều hơn một trọng tài viên của các bên tranh chấp.²¹ Nếu các bên lựa chọn số lượng trọng tài từ một trọng tài viên trở lên, quy tắc tố tụng sẽ không còn ngăn gọn hoặc sẽ trở lại Quy tắc tố tụng trọng tài thông thường. Về thời gian và thủ tục bổ nhiệm trọng tài viên, các Quy tắc trọng tài rút gọn khác nhau sẽ có những quy định không giống nhau về vấn đề này.²²

¹⁷ Khoản 1 Điều 56 của Quy tắc trọng tài 2015 của Ủy ban Trọng tài Thương mại và Kinh tế Quốc tế của Trung Quốc.

¹⁸ Khoản 1 Điều 84 Quy tắc Trọng tài Thương mại 2019 của Hiệp hội Trọng tài Thương mại Nhật Bản.

¹⁹ Điều 1 Phụ lục VI Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC.

²⁰ Draft Explanatory Note to the UNCITRAL Expedited Arbitration Rules, đoạn. 93, tr. 14, <https://iaa-network.com/wp-content/uploads/2021/11/2021-Draft-Explanatory-Note-on-UNCITRAL-Expedited-Arbitration-Rules.pdf>.

²¹ Điều 1 Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC, Điều 28 Quy tắc trọng tài 2015 của CIETAC.

²² Cụ thể, theo Quy tắc trọng tài rút gọn 2021 của ICC thì thời gian bổ nhiệm trọng tài viên là 15 ngày nếu như các bên không thể thống nhất việc lựa chọn trọng tài viên, Quy tắc trọng tài thông thường là 30 ngày. Xem thêm Điều 8 Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC, Điều 8, Quy tắc của UNCITRAL 2013.

Thứ ba, các thủ tục tố tụng chính trong quy trình trọng tài rút gọn

Trong một phiên trọng tài rút gọn, các thủ tục thường được rút ngắn về mặt số lượng cũng như thời gian.

Bước 1: Trong giai đoạn bắt đầu trọng tài, thông thường bên Nguyên đơn cần phải gửi đồng thời cả Yêu cầu trọng tài (Notice of Arbitration) và Bản tự bảo vệ (Statement of claim) đến Bị đơn. Theo Quy tắc trọng tài rút gọn của ICC, Bị đơn sau đó phải gửi lại Bản trả lời yêu cầu Trọng tài (Response to the notice of arbitration) trong vòng 15 ngày.²³ Trong giai đoạn này, các bên không nhất thiết phải nộp đầy đủ toàn bộ các tài liệu hồ sơ mà trọng tài viên sẽ là người chủ động yêu cầu các tài liệu hồ sơ mà các bên cần phải nộp. Giai đoạn tiếp theo là lựa chọn và bổ nhiệm trọng tài viên. Thời gian bổ nhiệm trọng tài viên là 15 ngày theo thủ tục thông thường²⁴, hoặc 10 ngày theo thủ tục rút gọn. Nếu như trọng tài viên gặp khiếu nại về sự công bằng, vô tư của mình, các thủ tục liên quan đến xem xét và thay đổi trọng tài viên sẽ được tiến hành tương tự như đối với thủ tục trọng tài thông thường.

Bước 2: Giai đoạn thứ hai là phiên xét xử thì có thể được tiến hành hoặc không theo yêu cầu của các bên. Đối với các phiên trọng tài rút gọn chỉ trao đổi bằng hình thức văn bản (documents-only-arbitration), phiên xét xử sẽ không diễn ra trừ khi các bên yêu cầu và Hội đồng trọng tài xét thấy hợp lý²⁵. Còn nếu phiên xử diễn ra thì sẽ được tiến hành trong vòng 3 tháng theo quy định của Quy tắc trọng tài rút gọn AIAC²⁶ hoặc WIPO²⁷. Trong giai đoạn này, có rất nhiều giới hạn được áp dụng ví dụ như hạn chế về số lượng nhân chứng (thường chỉ có 2 nhân chứng mỗi bên) và số tài liệu từ 20 - 200 trang tùy thuộc vụ việc.²⁸ Trọng tài viên sẽ có quyền chỉ định lựa chọn nhân chứng nào phù hợp với nội dung vụ kiện và thời gian họ được trình bày quan điểm, lập luận của mình, tuy nhiên vẫn phải xét đến nguyên tắc đối xử công bằng cho các bên bằng cách trao cho họ cơ hội như nhau để trình bày quan điểm của mình.

Thứ tư, phán quyết trọng tài

Phán quyết trọng tài trong thủ tục trọng tài rút gọn có thể được đưa ra với đầy đủ các lập luận hoặc không có lập luận nào. Các Quy tắc trọng tài rút gọn thường quy định rằng

---

²³ Điều 21, Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC.

²⁴ Điều 28, Quy tắc Trọng tài 2015 của CIETAC,

<http://www.arbiter.com.sg/pdf/rules/CIETAC%20Arbitration%20Rules%202015.pdf>, truy cập ngày 22/3/2022.

²⁵ Điều 11, Quy tắc Trọng tài 2021 của ICC.

²⁶ Điều 18.1 và Điều 21.1.f, Quy tắc Trọng tài rút gọn 2018 của AIAC.

²⁷ Điều 58(a), Quy tắc Trọng tài rút gọn 2021 của WIPO,

<https://pdfviewer.softgateon.net/?state=%7B%22ids%22:%5B%2215uGAE8OqJg4N1EKjop2cPXZ6RED4Uaw6%22%5D,%22action%22:%22open%22,%22userId%22:%22107136297189661393074%22,%22resourceKeys%22:%7B%7D%7D>, truy cập ngày 22/3/2022.

²⁸ ADR Chambers, Mallory Hendry (2021), *Expedited arbitrations offer time and cost - efficient solution to disputes*, <https://adrchambers.com/news-articles/commentary/expedited-arbitrations-offer-time-and-cost-efficient-solution-to-disputes/>, truy cập ngày 25/3/2022.

một phán quyết cần phải có nguyên nhân đưa ra phán quyết cũng như các lập luận đi kèm và cho đó là điều kiện để phán quyết có giá trị pháp lý, tuy nhiên một số Quy tắc lại cho đó là một quy định tùy chọn hoặc không quy định gì về vấn đề này. Các trung tâm trọng tài thường có các cơ chế khác nhau để bảo đảm chất lượng của phán quyết trọng tài trong quy trình áp dụng thủ tục trọng tài rút gọn cũng như đảm bảo sự công bằng cho phiên xử.

Thứ năm, chi phí trọng tài

Việc giảm chi phí trong trọng tài rút gọn được coi là một trong những ưu điểm ưu Việt của loại hình giải quyết tranh chấp này. Nhiều trung tâm trọng tài sẽ giảm phí đối với các chi phí luật sư và chi phí dành cho phiên xử trực tiếp. Theo quy định của CIETAC 2015, chi phí luật sư và phiên xử có xu hướng giảm, nhưng chi phí hành chính không giảm nhiều so với quy trình giải quyết tranh chấp bằng thủ tục trọng tài thông thường.²⁹ Trong nhiều trường hợp, thủ tục giải quyết tranh chấp nhanh có thể được áp dụng cho các vụ tranh chấp có giá trị cao hơn mức quy định ở trong luật, như đối với thủ tục rút gọn của ICC, trong những trường hợp như vậy, chi phí quản lý cho trọng tài nhanh sẽ tương đương với chi phí quản lý đối với một vụ trọng tài thông thường.

3. Sử dụng Quy tắc Trọng tài rút gọn trong giải quyết tranh chấp xây dựng quốc tế

Trên cơ sở của những ưu điểm của thủ tục trọng tài rút gọn thì việc áp dụng thủ tục này vào giải quyết tranh chấp ở các lĩnh vực khác nhau được hưởng ứng. Trong số đó có tranh chấp xây dựng quốc tế là lĩnh vực sử dụng quy tắc trọng tài rút gọn phổ biến hơn cả. Thủ tục trọng tài rút gọn phát triển sớm nhất ở Anh từ những năm 90, một đạo luật đã được ban hành là Statutory Adjudication – tiền thân của thủ tục rút gọn trong lĩnh vực xây dựng. Việc sử dụng thủ tục này tại Anh đã đạt được triển vọng lớn và bắt đầu tăng cao đến đỉnh điểm vào năm 2003, sau đó giảm khoảng 25% từ năm 2004 đến 2007 và tiếp tục tăng cao trong 5 năm tiếp theo.³⁰ Việc sử dụng Statutory Adjudication giúp tiết kiệm chi phí và duy trì việc thực thi các hợp đồng xây dựng. Sau đó, ở Anh cũng phát triển một số quy tắc trọng tài trong lĩnh vực xây dựng như Mẫu quy tắc trọng tài xây dựng (the Construction Industry Model Arbitration Rules - CIMAR) do Hiệp hội các Trọng tài Xây dựng ban hành và được giới thiệu cùng với Đạo luật Trọng tài năm 1996³¹, và một số quy tắc trọng tài rút gọn được ban hành bởi LCIA. Sự phát triển của các thủ tục trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng ngày càng được phát triển ở nhiều quốc gia khác, đặc biệt là Hoa Kỳ khi có nhiều quy tắc trọng tài rút gọn được hình thành như Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn của Trung tâm phòng ngừa và giải quyết tranh chấp quốc tế (International Institute for Conflict

²⁹ United Nations, 29/04/2019, Responses to the UNCITRAL questionnaire on expedited arbitration, tr. 16.

³⁰ The Development of Statutory Adjudication in the UK and its Relationship with Construction Workload; School of the Built and Natural Environment, Table 6, Glasgow Caledonian University, Glasgow, UK (2010), truy cập tại: <http://www.adjudication.gcal.ac.uk>.

³¹ https://www.cms-lawnow.com/ealerts/1998/07/the-construction-industry-model-arbitration-rules-cimar-a-move-towards-standardised-multipartite-a?cc_lang=en, truy cập ngày 25/3/2022.

Prevention & Resolution – CPR) (Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn CPR) có hiệu lực năm 2006³², Thủ tục rút gọn (the Fast Track Procedures -Section F) trong Quy tắc Trọng tài xây dựng của Hiệp hội Trọng tài Hoa Kỳ (American Arbitration Association – AAA)³³ (Thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn AAA) có hiệu lực năm 2016 và Quy tắc & Thủ tục Trọng tài Kỹ thuật, Xây dựng dành cho Trọng tài rút gọn của Trung tâm dịch vụ trọng tài và hòa giải (Judicial Arbitration & Mediation Services - JAMS) (JAMS Engineering and Construction Arbitration Rules & Procedures for Expedited Arbitration) (Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn JAMS) có hiệu lực năm 2021³⁴.

Các thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn có nhiều điểm đặc trưng riêng biệt, trong đó xoay quanh hai vấn đề chính là phạm vi áp dụng và thủ tục tố tụng.

Thứ nhất, phạm vi áp dụng

Các Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn có ba xu hướng tiếp cận về phạm vi áp dụng như sau:

(i) Thỏa thuận của các bên tham gia tranh chấp về việc áp dụng thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn: Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn CPR sẽ áp dụng nếu các bên thêm việc thỏa thuận này vào hợp đồng hoặc trực tiếp thỏa thuận bằng văn bản về việc giải quyết tranh chấp giữa các bên.³⁵

(ii) Phạm vi tranh chấp thuộc các lĩnh vực cụ thể: Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn JAMS áp dụng cho các tranh chấp được quản lý bởi JAMS hoặc liên quan đến hoặc phát sinh từ hợp đồng liên quan đến các lĩnh vực như môi trường xây dựng, bao gồm và không giới hạn tới các tuyên bố liên quan đến kiến trúc, kỹ thuật, xây dựng, trái phiếu, bảo lãnh, xây dựng vật liệu, cho vay, bảo hiểm, thiết bị và hoạt động thương mại.³⁶ Bên cạnh việc quy định các lĩnh vực liên quan đến tranh chấp, Quy tắc này cũng yêu cầu các bên phải thỏa thuận cụ thể trong thỏa thuận trọng tài để được áp dụng Quy tắc này.³⁷

---

³² CPR Rules for Expedited Arbitration of Construction Disputes, https://www.cpradr.org/resource-center/rules/arbitration/cpr-rules-for-expedited-arbitration-of-construction-disputes/_res/id=Attachments/index=0/CPR-Rules-for-Expedited-Arbitration-of-Construction-Disputes_.pdf, truy cập ngày 25/3/2022.

³³ the Fast Track Procedures -Section F, Construction Industry Arbitration Rules and Mediation Procedure of the American Arbitration Association, <https://www.adr.org/sites/default/files/Construction%20Rules.pdf>, truy cập ngày 25/3/2022.

³⁴ JAMS Engineering and Construction Arbitration Rules & Procedures for Expedited Arbitration, https://www.jamsadr.com/files/Uploads/Documents/JAMS-Rules/JAMS_construction_expedited_rules-2021.pdf, truy cập ngày 25/3/2022.

³⁵ Điều 1, Quy tắc rút gọn cho các tranh chấp xây dựng 2006 của CPR, truy cập tại: <https://www.cpradr.org/resource-center/rules/arbitration/cpr-rules-for-expedited-arbitration-of-construction-disputes>.

³⁶ Điều 1(a), Quy tắc & Thủ tục Trọng tài Xây dựng Kỹ thuật dành cho Trọng tài rút gọn 2021 của JAMS, https://www.jamsadr.com/files/Uploads/Documents/JAMS-Rules/JAMS_construction_rules-2021.pdf, truy cập ngày 25/3/2022.

³⁷ Điều 1(b), Quy tắc & Thủ tục Trọng tài Xây dựng Kỹ thuật dành cho Trọng tài rút gọn 2021 của JAMS.

(iii) Giá trị tranh chấp không vượt quá một ngưỡng nhất định: Thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn AAA được áp dụng cho các tranh chấp liên quan đến yêu cầu bồi thường giữa hai bên mà không quá 100.000 USD, không bao gồm phí luật sư, phí trọng tài và các chi phí khác.³⁸ Ngoài ra, các tranh chấp dưới \$25.000 sau khi trừ đi các chi phí lợi nhuận, phí luật sư và phí trọng tài, sẽ được giải quyết bởi quy trình văn bản (Document-only) trừ khi các bên có yêu cầu mở phiên xét xử hoặc trọng tài viên xét thấy việc tổ chức phiên xét xử là cần thiết.³⁹

Thứ hai, thủ tục tổ tụng trọng tài xây dựng rút gọn

Mỗi Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn của các trung tâm sẽ có quy định khác nhau, đặc biệt về thời gian giải quyết tranh chấp.

Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn CPR hay còn có tên gọi khác là “Quy tắc trọng tài 100 ngày” (Arbitration in 100 Days) được thiết kế với một thủ tục trọng tài giới hạn trong vòng 100 ngày với một khung thời gian chi tiết. Khoảng thời gian 100 ngày được tính tại thời điểm bắt đầu Hội nghị sơ bộ (the Preliminary Conference) của các bên tranh chấp. Tiếp đó, trong vòng 60 ngày trong khoảng thời gian 100 ngày thì các bên sẽ đệ trình mọi văn bản, và tổ chức phiên điều trần trong vòng 30 ngày tiếp theo và sau 10 ngày thì phán quyết phải được gửi cho các bên tranh chấp.⁴⁰

Thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn AAA đưa ra “thời gian tiêu chuẩn” 45 ngày để hoàn thành phiên điều trần chính thức, quy trình bổ nhiệm trọng tài nhanh chóng, ngoài ra còn có thể thành lập trước một nhóm trọng tài đặc biệt với những người có đủ điều kiện để phục vụ giải quyết tranh chấp trên cơ sở cấp tốc. Sau khi thành lập Hội đồng trọng tài thì trong vòng 10 ngày sẽ tiến hành “conference call” và sau đó tiến hành phiên điều trần một cách nhanh chóng với thời gian tổ chức phiên xét xử không được quá 01 ngày cũng như thời gian kéo dài thêm dành cho phiên xét xử cũng không được quá 01 ngày.⁴¹ Tiếp đó, sau 14 ngày kết thúc phiên điều trần, Hội đồng trọng tài phải ban hành phán quyết trọng tài.⁴² Đối với Mẫu quy tắc trọng tài xây dựng CIMAR luôn cung cấp những lựa chọn giải quyết tranh chấp tốt nhất và nhanh nhất cho các bên bằng việc tổ chức các Phiên xét xử ngắn (Short Hearing), Phiên xét xử “chỉ bằng văn bản” (“Document only” hearing) với phiên xét

---

³⁸ F-1, Áp dụng Quy tắc Trọng tài rút gọn, Quy tắc Trọng tài Ngành xây dựng và Thủ tục Hòa giải 2015 của AAA, truy cập tại: <https://www.adr.org/sites/default/files/Construction%20Rules.pdf>, truy cập ngày 25/3/2022.

³⁹ F-1, Áp dụng Quy tắc Trọng tài rút gọn, Quy tắc Trọng tài Ngành xây dựng và Thủ tục Hòa giải 2015 của AAA.

⁴⁰ Quy tắc rút gọn cho các tranh chấp xây dựng 2006 của CPR, <https://www.cpradr.org/resource-center/rules/arbitration/cpr-rules-for-expedited-arbitration-of-construction-disputes>, truy cập ngày 25/3/2022.

⁴¹ F-11, Lựa chọn và tiêu chuẩn trọng tài viên, Quy tắc Trọng tài Ngành xây dựng và Thủ tục Hòa giải của AAA 2015.

⁴² F-13, Lựa chọn và tiêu chuẩn trọng tài viên, Quy tắc Trọng tài Ngành xây dựng và Thủ tục Hòa giải của AAA 2015.

xử chỉ nên diễn ra không quá một ngày và phán quyết cần được đưa ra ngay sau đó khoảng 1 tháng.⁴³

Trên thực tế, ngày càng nhiều các tranh chấp xây dựng được giải quyết bằng thủ tục trọng tài rút gọn. ICC là một trong những trung tâm trọng tài xử lý các vụ việc trong lĩnh vực xây dựng và kỹ thuật nhiều nhất, đã ghi nhận sự tăng vọt trong các vụ việc xử lý theo thủ tục này với 193 vụ việc mới trong năm 2016 (chiếm 20%), sau đó là các trung tâm như SIAC và LCIA. Theo số liệu thống kê của ICC, đã có gần 80% các vụ tranh chấp trong lĩnh vực xây dựng và kỹ thuật được chọn xử lý theo quy tắc trọng tài rút gọn. Về thời gian xử lý tranh chấp, các vụ việc này được xử lý với thời gian ngắn hơn so với thời gian từ 8-9 tháng trong Quy tắc trọng tài rút gọn của ICC.⁴⁴

4. Gợi mở cho Việt Nam

Tại Việt Nam, các thủ tục trọng tài rút gọn chưa được quan tâm nhiều bởi các trung tâm trọng tài ở Việt Nam chỉ xây dựng một điều khoản liên quan đến trọng tài rút gọn nói chung trong các thủ tục trọng tài thông thường của mình như Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)⁴⁵, Trung tâm Trọng tài Thương mại Phía Nam (STAC)⁴⁶, Trung tâm Trọng tài thương mại (HTA)⁴⁷.... Theo đó, các trung tâm trọng tài đều tiếp cận ở hình thức quy tắc trọng tài rút gọn bán độc lập, nghĩa là chỉ “rút gọn” thủ tục tố tụng trọng tài ở một số điểm. Thủ tục trọng tài rút gọn có 4 đặc điểm là: (i) Hội đồng trọng tài gồm Trọng tài viên duy nhất, trừ khi các bên có thỏa thuận khác; (ii) Trung tâm hoặc Hội đồng trọng tài có thể rút ngắn bất kỳ thời hạn nào được quy định trong Quy tắc này; (iii) Hội đồng trọng tài căn cứ vào tài liệu và chứng cứ hiện có để tiến hành phiên họp giải quyết tranh chấp mà không cần sự có mặt của các bên, trừ khi có sự phản đối của một bên; (iv) Hội đồng trọng tài có thể tiến hành phiên họp giải quyết vụ tranh chấp bằng hình thức teleconference, videoconference hoặc các hình thức thích hợp khác, trừ khi có sự phản đối của một bên. Các đặc điểm này cũng có nhiều điểm tương đồng với các thủ tục trọng tài rút gọn nói chung và thủ tục trọng tài xây dựng rút gọn của một số quốc gia như Anh, Hoa Kỳ. Tuy nhiên, các thủ tục trọng tài rút gọn tại Việt Nam không có bất kỳ quy định nào về giới hạn thời gian cho thủ tục trọng tài, mà điều này sẽ do các bên thỏa thuận. Một mặt việc không quy định khung thời gian sẽ tạo điều kiện cho Hội đồng trọng tài và các bên tranh chấp được tự do thỏa thuận cho phù hợp với từng tranh chấp, tuy nhiên cũng có thể dẫn đến kéo dài tranh chấp vì không có mức giới hạn về thời gian và như vậy mục tiêu của thủ tục trọng tài rút gọn có thể không đạt được.

---

⁴³ John W. Hinchey (2012), *Fast - Track International Construction Arbitrations, Contemporary Issues in International Arbitration and Mediation*, The Fordham Papers, p. 15.

⁴⁴ Bell, Adrian, Aidan Steensma (2017), *Expedited arbitration and the future of international construction disputes*, 2017, The future use of the ICC Expedited Procedure in international construction disputes, p. 10.

⁴⁵ Điều 37 Quy tắc tố tụng trọng tài VIAC.

⁴⁶ Điều 36 Quy tắc tố tụng trọng tài STAC.

⁴⁷ Điều 33 Quy tắc tố tụng trọng tài HAT.

Tại Việt Nam, mặc dù không có một số liệu thống kê chính thức nào về số lượng tranh chấp xây dựng quốc tế, nhưng trên cơ sở số liệu thống kê của Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC) về lĩnh vực tranh chấp xây dựng: năm 2017 có tổng 150 vụ tranh chấp, trong đó có 24%⁴⁸ là tranh chấp xây dựng, tương đương với 36 vụ; năm 2018 chiếm 14%, tương đương với 25 vụ tranh chấp xây dựng⁴⁹; năm 2019 giảm xuống còn 12%, nhưng tổng số lượng tranh chấp là trên 270 vụ, tương đương 37 vụ tranh chấp xây dựng⁵⁰; năm 2020 là 14% trên tổng số 221 vụ tranh chấp, tương đương 31 vụ tranh chấp⁵¹, thì có thể thấy số lượng các tranh chấp xây dựng cũng đang ngày càng tăng lên. Theo ông Phan Trọng Đạt - Phó Tổng thư ký VIAC, tranh chấp xây dựng được đưa đến giải quyết tại VIAC đang ngày càng gia tăng, trung bình mỗi năm chiếm khoảng 10% tranh chấp được giải quyết tại đây và cũng là những vụ việc có giá trị và độ phức tạp cao nhất. Theo thống kê của VIAC, tổng giá trị các vụ tranh chấp trong lĩnh vực này lên tới 18 nghìn tỷ đồng (tương đương với trung bình 90 tỷ đồng/vụ việc). Tuy nhiên, trong thủ tục trọng tài rút gọn, việc áp dụng một khung thủ tục cụ thể để giải quyết các tranh chấp liên quan đến xây dựng tại Việt Nam là chưa có. Tiềm năng sử dụng thủ tục trọng tài rút gọn nói chung và trong lĩnh vực xây dựng ở Việt Nam là rất lớn trong tương lai bởi sự phát triển về thương mại quốc tế nói chung. Khi Việt Nam càng hội nhập thương mại quốc tế thì cũng đồng nghĩa với việc các tranh chấp thương mại quốc tế nói chung và tranh chấp xây dựng quốc tế cũng có thể gia tăng về mặt số lượng. Do đó, việc thiết lập một khung pháp lý rõ ràng, minh bạch về trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng không chỉ khuyến khích các bên giảm thiểu được thời gian, chi phí mà còn giảm thiểu được số lượng công việc đáng kể cho các trung tâm trọng tài. Để thực hiện được mục tiêu này, nhóm tác giả đề xuất việc soạn thảo các thủ tục trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng và cần phải lưu ý những vấn đề sau:

Thứ nhất, về mặt hình thức: Quy tắc trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng có thể được tạo lập dưới dạng các điều khoản trong Quy tắc trọng tài xây dựng thông thường hoặc dạng một bộ Quy tắc trọng tài xây dựng rút gọn.

Thứ hai, về mặt nội dung: việc soạn thảo quy tắc trọng tài rút gọn cần phải làm rõ các điều khoản như phạm vi áp dụng, trọng tài viên và tiêu chuẩn của trọng tài viên, thủ tục áp dụng và phán quyết.

⁴⁸ VIAC, *Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp năm 2017*, <https://www.viac.vn/thong-ke/thong-ke-hoat-dong-giai-quyet-tranh-chap-nam-2017-s33.html>, truy cập ngày 25/3/2022.

⁴⁹ VIAC, *Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp năm 2018*, <https://www.viac.vn/thong-ke/thong-ke-hoat-dong-giai-quyet-tranh-chap-nam-2018-s32.html>, truy cập ngày 25/3/2022.

⁵⁰ VIAC, *Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp năm 2019*, <https://www.viac.vn/thong-ke/thong-ke-hoat-dong-giai-quyet-tranh-chap-nam-2019-s31.html>, truy cập ngày 25/3/2022.

⁵¹ VIAC, *Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp năm 2020*, truy cập tại: <https://www.viac.vn/thong-ke/thong-ke-hoat-dong-giai-quyet-tranh-chap-nam-2020-s36.html>, truy cập ngày 25/3/2022.

(i) Phạm vi áp dụng: các Quy tắc trọng tài rút gọn có thể lựa chọn một hoặc nhiều hướng sau đây làm điều kiện để áp dụng thủ tục rút gọn trong giải quyết tranh chấp bằng trọng tài: 1) thỏa thuận của các bên; 2) phạm vi lĩnh vực tranh chấp; 3) ngưỡng giá trị tranh chấp cụ thể.

(ii) Trọng tài viên: số lượng trọng tài viên nên là một trọng tài viên và cần đáp ứng các tiêu chuẩn của trọng tài viên trong xét xử trọng tài nói chung.

(iii) Thủ tục áp dụng và phán quyết: các bước thủ tục tố tụng nên được hạn chế mà vẫn đảm bảo được sự công bằng cho các bên tham gia tranh chấp. Thời gian đưa ra phán quyết nên là 1 tháng sau ngày kết thúc phiên xét xử cuối cùng để đảm bảo được tính nhanh gọn và tiết kiệm thời gian lẫn chi phí của trọng tài rút gọn. Cả quá trình giải quyết bằng trọng tài không nên vượt quá 4 tháng cũng như các giới hạn cho từng giai đoạn tố tụng cần được quy định cụ thể và rõ ràng cho các bên tham gia tranh chấp hiểu rõ và thi hành.

Để gia tăng tính hiệu quả trong việc áp dụng thủ tục trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng, các bên tham gia tranh chấp phải tự nguyện hợp tác và lưu ý các vấn đề trong tố tụng theo thủ tục rút gọn. Các bên cần thống nhất và cẩn thận từ giai đoạn lựa chọn trọng tài viên và xem xét đến nền tảng kiến thức, trình độ, cũng như việc lựa chọn các vấn đề tranh chấp quan trọng nhất sẽ được trình bày, nhân chứng quan trọng nhất được đưa ra đối chứng. Các vấn đề khác liên quan đến việc xây dựng thời gian biểu cho việc giải quyết tranh chấp, các phương tiện liên lạc với các bên tranh chấp, trọng tài viên và các vấn đề kỹ thuật khác trong phiên xét xử nếu được lưu ý sẽ giúp đẩy nhanh quá trình giải quyết tranh chấp hơn.

Do tính đặc thù nói riêng của lĩnh vực xây dựng nói riêng và thủ tục trọng tài rút gọn nói chung, những đặc điểm sau cần phải được lưu ý và phát triển khi xây dựng Quy tắc trọng tài rút gọn trong lĩnh vực này.

Thứ nhất, hiểu biết và kiến thức về trọng tài rút gọn trong lĩnh vực xây dựng. Do tính mới của giải quyết tranh chấp bằng trọng tài trong lĩnh vực xây dựng, đặc biệt là trọng tài rút gọn, nên sẽ có ít khả năng các bên sẽ lựa chọn phương thức này nhằm giải quyết tranh chấp hơn trong thực tế.

Thứ hai, danh tiếng của Hội đồng trọng tài và kỹ năng của trọng tài viên trong giải quyết tranh chấp xây dựng bằng trọng tài rút gọn. Những trung tâm trọng tài có tiếng như tại London, Stockholm, The Hague và Paris đã ghi nhận nhiều số lượng các vụ giải quyết tranh chấp trong lĩnh vực xây dựng nhiều hơn các trung tâm không mở rộng dịch vụ của họ ở khắp các nơi trên thế giới. Một nghiên cứu đã cho thấy rằng, danh tiếng của Hội đồng trọng tài là một trong những yếu tố quan trọng để trọng tài rút gọn được áp dụng trong một lĩnh vực đặc thù như xây dựng.⁵² Việc lựa chọn các trọng tài viên chất lượng cũng là một trong các yếu tố được các bên tham gia tranh chấp quan tâm và xem xét xem liệu nên sử

---

⁵² Nur Khodijah Muhd Fadhlullah Ng, Zulhabri Ismail, Norfashiha Hashim, Nasyairi Mat Nasir (2018), *tlđđ*, tr. 144.

dụng quy tắc trọng tài rút gọn hay không. Các bên thường thiếu kinh nghiệm và kiến thức trong lĩnh vực luật xây dựng, vậy nên họ cần sự trợ giúp từ các chuyên gia trong lĩnh vực này đối với những kiến thức và các vấn đề kỹ thuật liên quan đến xây dựng.

Thứ ba, một cơ chế hướng dẫn và quản lý chi phí, rủi ro. Để đảm bảo tính chắc chắn và hiệu quả trong giải quyết tranh chấp xây dựng bằng thủ tục rút gọn, cần có các văn bản hướng dẫn cung cấp cơ chế quản lý chi phí và thúc đẩy sự minh bạch trong quá trình giải quyết tranh chấp bằng trọng tài rút gọn. Thiếu đi sự hướng dẫn cụ thể, trọng tài rút gọn khi chưa thực sự quen thuộc với các bên sẽ gây ra tác động ngược lại với lợi thế vốn có của nó, khiến cho quá trình giải quyết tranh chấp bị trì hoãn và gây nhiều tổn thất lớn cho các bên về mặt thời gian, chi phí và mối quan hệ thương mại.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. ADR Chambers, Mallory Hendry (2021), *Expedited arbitrations offer time and cost - efficient solution to disputes*, <https://adrchambers.com/news-articles/commentary/expedited-arbitrations-offer-time-and-cost-efficient-solution-to-disputes/>.
2. Alice Broichmann (2008), *Dispute in the fast lane: Fast-track arbitration in merge and acquisition disputes*, International Arbitration Law Review, Issue 4, 2008.
3. Bell, Adrian, and Aidan Steensma (2017), *Expedited arbitration and the future of international construction disputes*, The future use of the ICC Expedited Procedure in international construction disputes.
4. Fatih Serbest (2012), *Fast-Track Arbitration - Should it be Encouraged in International Commercial Disputes?*, Conference paper: Reopening the Silk Road in the Legal Dialogue between Turkey and China, June 2012, Volume 1.
5. Haflidi Kristjan Larusson, *Expedited Arbitration - Meeting the Needs of SMEs*, tr. 170, <https://scandinavianlaw.se/pdf/63-8.pdf>.
6. Irene Welser, Christian Klausegger (2009), *Fast Track Arbitration: Just fast or something different?*, Austrian Arbitration Yearbook 2009.
7. ICC cases Nos 7385 and 7402 (1993) Yearbook Commercial Arbitration 68; Davis, “Fast Track Arbitration: Different Perspectives” (1992) 3(2) ICC International Court of Arbitration Bulletin 4, 5; Smit “Fast-Track Arbitration”.
8. John W. Hinchey (2012), *Fast - Track International Construction Arbitrations, Contemporary Issues in International Arbitration and Mediation*, The Fordham Papers.
9. Nur Khodijah Muhd Fadhlullah Ng, Zulhabri Ismail, Norfashiha Hashim, Nasyairi Mat Nasir (2018), *Fast Track Arbitration in Construction Industry: A Systematic Literature Review Identifying the Key Factors and Challenges for Current Trends*, International Journal of Engineering & Technology, 7 (4.22) (2018).

10. Nur Khodijah Muhammad Fadhlullah Ng, Zulhabri Ismail, Fashiha Hashim (2019), *Towards Sustainable Dispute Resolution: A Framework to Enhance the Application of Fast Track Arbitration in the Malaysian Construction Industry*, International Journal of Sustainable Construction Engineering and Technology, Vol. 10, No.2 (2019).
11. The Development of Statutory Adjudication in the UK and its Relationship with Construction Workload; School of the Built and Natural Environment, Table 6, Glasgow Caledonian University, Glasgow, UK (2010), <http://www.adjudication.gcal.ac.uk>.
12. United Nations (2019), Responses to the UNCITRAL questionnaire on expedited arbitration.
13. VIAC, Thống kê hoạt động giải quyết tranh chấp năm 2017, 2018, 2019, 2020.